

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan svečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Državnozbornske kandidature na Dolenjskem.

Zvrševalni odbor narodne stranke je razglasil, da nobenega izmed kandidatov, oglašanih za državnozbornski mandat dolenjskih mest in trgov, priporočati ne more. In mej vrstami je čitati, da tudi ne misli dati inicijative za svojega kandidata. Mi menimo, da se ti sklepi dajo lahko opravičiti, bodisi z ozirom na jasni program stranke, bodisi glede na faktične razmere po voliščih, katere je zvrševalni odbor moral presojsati. To so gotovo tudi že uvideli naši čitatelji, katerim sta iz našega lista znana programa obeh poglavitnih slovenskih kandidatov: gospoda Višnikarja in gospoda Zupana. Prvi kandidat se je postavil glede notranje politike na stališče, katero je naravnost protivno jedni kardinalni resoluciji zbora zaupnih mož z dné 29. novembra m. m. Gospod Višnikar je tudi sam označeval koalicijo kakor zlo in se s tem kazal pametnega človeka, hkrati pa je vendar poudarjal, da je vnet za to zlo, češ, ker je potrebno. Takšno — potrebno zlo je bilo menda tudi tistih 1000 gld. dispozicijskega fonda za pouk v drugem deželnem jeziku, za katere je gospod Višnikar nedavno glasoval v deželnem zboru. Takega zla se ne manka. Stvar narodne stranke pa ne more biti, da goji takšno zlo ali da priporoča kandidata, ki, namestu da bi pobijal, le še zagovarja jedno ali drugo zlo. Gospod Višnikar je govoril jasno in nikake dvojbe ni po tem moglo biti, da ne glede na vse drugo, morala se je narodna stranka in ž njo vred mi postaviti nasproti njemu na negativno stališče.

Žal, da moramo tudi glede drugega kandidata, gospoda Zupana, priti do istega zaključka. Z vsemi pravimi rodoljubi vred tudi mi visoko in hvaležno cenimo zasluge, katere si je ta mož pridobil kot pisatelj in odgojevalec slovenske mladine, osobito pa še kot predsednik naše družbe sv. Cirila in Metoda. To pa ne sme in ne more izključevati, da tudi njega, ki sedaj hoče stopiti v realno politiko, vprašamo po njegovem političnem, zlasti aktualnem programu. Njegovo kandidaturo smemo in moramo soditi jedino po tem. Z velikim navdu-

šenjem bi jo bili vzprejeli, ako bi nam njegov politični program ugajati mogel. Dvakrat in trikrat smo ga prečitali, a nismo mogli iz njega posneti, kakšnega aktualno-političnega mišljenja je ta kandidat. Mnogo važnih vprašanj je dandanes na dnevnem redu, vprašanja, ki globoko segajo v daljnji razvoj naše države, ki bodo močno vplivala na bodočnost avstrijskih narodov. Želeti je pač, da vsakdo, ki nastopi politično delovanje, pojasni stališče nasproti glavnim vprašanjem v svojem programu. Gospod Zupan je pa v tem oziru šele knjiga zapečaten s sedmimi pečati.

Shod zaupnih mož v Ljubljani je sestavil v svojih resolucijah načela za bodoče postopanje narodne stranke, sestavil je nekak program. Te resolucije so gotovo jako krotke, in če na ta krotki program ni hotel pristati gospod Zupan, smeli bi vsaj pričakovati, da se izjavi v smislu tiste tudi — jako krotke — resolucije, ki se izreka zoper koalicijo. O tem v njegovem razglašenem programu ni nobene besede. Mi smo, kakor znano, polemizovali z gospodom Višnikarjem, ker se je izjavil za koalicijo. Ravno tako pa gosp. Zupana ne moremo priporočati, ako se odločno ne izreče, da ne vstopi v koalicijo. To smemo sedaj tembolj zahtevati, ker smo že poročali, da je gospod Zupan zagotavljal, v koalicijo ne vstopiti. Poročali smo tako, ker je g. Zupan na zahtevo nekaterih naših pristašev-volilcev izdal bil pismeno besedo, da ne pristopi koaliciji, nego da se oklene jugoslovanskega kluba. V sedanjem programu, ki je določen za javnost, je pa ta točka popolnem izginila. To pa da veliko misliti, posebno če upoštevamo, kakšni moške na Dolenjskem delajo za kandidature gospoda Zupana in v kakšnih razmerah so tisti moške s „Katoliškim političnim društvom v Ljubljani“, katero se je nedavno z zopetno izvolitvijo gospoda Kluna za predsednika najodločnejše izreklo za koalicijsko politiko, katera sedaj rodi najslabše plodove. Zahtevati torej moramo tu jasnosti tudi od gospoda Zupana, to tem bolj, ker prijateljem naše narodne stranke na Tržaškem resolucija glede izvenkoalicijskega postopanja naših poslancev sama na sebi ni zadoščala in dovolj dalje segala

Tega principa tudi narodna stranka ne more žrtvovati za ceno, katero blagohotno in rodoljubno poudarja gospod Zupan v svojem programu, namreč za zjedinenje obeh strank na Kranjskem. Na to sploh ne bode mislil nikdo, kdor količnejše razmere pozna. Če je morda nasprotna stranka sedaj zadovoljna z gosp. Zupanom, je jedino zaradi tega, ker se ne upa s kakim svojim prodrati.

Narodna stranka tedaj tudi ne more biti za gospoda Zupana. Sedaj pa nastane vprašanje, zakaj ne postavi svojega kandidata? To se pojasni, če se pomisli, da mora zvrševalni odbor zavzemati občnejše politično stališče, po nekaterih izmed dolenjskih volilnih krajev pa za sedaj prevladuje lokalno stališče, zlasti gospodarskega značaja. Po informacijah, katere smo mi dobili, je lahko umevno, zakaj zvrševalni odbor ne sili na to, da bi se lokalna stališča podredila, kakor treba, splošnejšim nazorom. Zvrševalnemu odboru bi se lahko očitalo, da je on kriv, če se ne izpolnijo gospodarske nadeje, zaradi katerih so se nekatere skupine volilcev oklenile zlasti kandidature varovanca Šukljetevega. V taci razmerah pač ni bilo mogoče dobiti moža narodne stranke, ki bi imel zaupanje prebivalstva v taki meri, da bi mogel zmagati. Vsaj oglašil se ni nobeden tak mož. Pomisliti je pa tudi, da bi pri velikem številu kandidatov utegnila nastati kaka zmešnjava, vsled katere bi zmagal še kak nemškutar, kajti tukaj volijo nemški Kočevci in tudi po drugih mestih na Dolenjskem nemškutarstvo ni še izmrlo.

Naša časnikarska dolžnost je pa, zavzeti stališče v tej stvari, in naravnost povedati po smislu sklepa zvrševalnega odbora, da se narodna stranka ni za tega ni za onega ne more angaževati. Že njena čast in njen reseni program zahteva, da se odločno označi stališče, da kdor hoče, da ga bode stranka podpirala, naj naravnost in brez ovinkov prizna njena načela; kdor pa tega ne stori, naj tudi ne zameri, če se zanj ničesa ne stori. Tukaj naj velja načelo: „Clara pacta, boni amici!“

Listek.

Nova slovenska opera.

Glasbeno naše slovstvo kaže nam pač mnogo biservov v skladbi zborov in pesmic, ki se ne prepevajo samo v slovenskih pokrajinah, nego so segli daleč čez ozke meje slovenske domovine in postali vseslovanska last. Kateremu Slovanu na primer je neznan naš „Naprej“, ki je kakor češki „Kdž domov mŕj“ ali hrvatska „Liepa naša domovina“ postal popularen po širnem slovanskem svetu. Na tem polju smemo reči, da je mali slovenski narod pokazal po izbornih svojih skladateljih toliko plovovitost, da se smemo po pravici ponašati ž njo.

Drugače je bilo seveda na polji dramatične glasbene umetnosti, katera se vsled neugodnih razmer ni mogla razvijati tako, kakor je bilo želeto. Saj je sploh komaj vzrastla jedna generacija, odkar se je začelo redno delati pri nas na dramatičnem polji. Izvirni proizvodi bili so torej le redki, ker je nedostajalo bistvenih pogojev. Iz stareje dobe imamo Vilharjevo spevoigro „Jamska Ivanka“, katero je za gledališki oder priredil in instrumentalni pokojni kapelnik Schantel, dr. Benjamin Ipavčevo opereto „Tičnik“, Foersterjevo

opereto „Gorenjski slavček“, katero je skladatelj zdaj popolnil, Stöcklovo opereto „Čarovnica“, iz najnovejše dobe pa dr. Benj. Ipavčevo opero „Teharski plemiči“, ki se je predlanskim predstavljala prvokrat s tolikim uspehom na slovenskem gledališču.

Jutrišnji dan pa bode znamenit za napredek slovenske opere, ker jutri se bode pojavila prvokrat na slovenskem odru velika izvirna nova opera v 3 dejanjih, kateri je vzeta snov iz domače slovenske zgodovine in katera je popolnoma vzrastla na domačih tleh, kajti pesnik in skladatelj sta jej domačina. „Urh, grof Celjski“ (besede Ant. Funteka) ni neznanec slovenskemu občinstvu. Videli in čuli smo ga že v „Teharskih plemičih“, a zdaj je postal on predmet in glavna oseba operi, katere libreto se bistveno naslanja na omenjene „Teharske plemiče“. Dejanje nove opere je torej znano in se nam ne zdi potrebno govoriti obširneje o njem.

Pač pa hočemo omeniti nekoliko o glasbi, katero je zložil gosp. Viktor Parma, znan slovenskemu glasbenemu svetu po raznih manjših delih, izmed katerih jih je več izšlo v tisku kakor „Pesni venec“, „slavna koračnica“ (katera je imela čast, da je bila vzprejeta v cesarsko fidejkomisno knjižnico na Dunaju), „Mi sa polka“,

„jour-fixe-koračnica“, „Pozdrav Gorenjski“ valček itd.

Rodil se je skladatelj gosp. Viktor Parma (sedaj c. kr. okrajni komisar v Postojini) l. 1858. v Trstu kot sin sedaj v Metliki v pokoju živečega pol. svetnika gosp. Ivana Parme, ter preživel mlada svoja leta v Ljubljani, kjer je dolgo časa služboval njegov oče. Pozneje je kot uradnik bival v Kranji, Krškem, Litiji, Kočevji in v Postojini ter se povsod bavil mnogo z glasbo. Godbeni klub v Krškem, kateremu je bil on duša, je še v živem spominu. V jeseni l. 1892. dobil je v roke libreto, ki mu je naudal misel uglasbiti ga, kar je tudi storil na prigovarjanje mnogih prijateljev, katerim je sviral nekatere že izgotovljene točke iz svoje bodoče opere. Ako jemljemo v poštev, da g. Parma ni imel prilike obiskovati kak konservatorij, da je z lastno nadarjenostjo in marljivostjo se popel do tolike glasbene naobraženosti, da se je lotil takega dela, moramo ga res občudovati.

Prepuščajoč končno sodbo o novi operi občinstvu in pa našem glasbenemu poročevalcu, smemo pa že danes povedati, da Parmovo delo kaže veliko nadarjenost skladateljevo in da je sad zares marljivih in temeljitih študij. Opera v pravem smislu besede, zložen je „Grof Urh“ skozi in

Deželni zbori.

Kranjski.

(XIII seja dne 13. februvarja 1895.)

(Konec.)

Posl. Luckmann poroča o raznih zadevah, nanašajočih se na notranjo uredbo deželne prisilne delavnice in predlaga: 1. Uvedenje živinarstva in poljedelstva in zgradba hleva za govedi in konje se sedaj opusti, ravno tako zgradba tretje pazniške hiše. 2. Deželni odbor se pooblasti za nekatere nove naprave in poprave, ki bi stale 6050 gld. 3. Potrjuje se, da se vpelje električna razsvetljava iz deželne bolnice, kar bi stalo 2410 gld., in v bodoče pa 1200 gld. na leto za vzdrževanje. 4. Prošnja paznikov II. reda za zboljšanje plače se za sedaj odkloni. Deželnemu odboru se naroča, da se pozneje ozira na to prošnjo pri končni uravnavi plač. 5. Deželnemu odboru se naroča, da se v prisilni delavnici ustanovi služba stražnega nadzornika z značajem deželnega uradnika VI. plačilnega razreda in je namesti.

Predlogi se vzprejmejo brez debate.

Posl. Murnik poroča o prošnji županstva v Črnem vrhu za dovolitev obrokov za povračilo dolga deželnemu zakladu in predlaga, naj se prošnja odstopi deželnemu odboru v primerno rešitev z ozirom na finančne razmere občine. Se vzprejme.

Posl. dr. Žitnik poroča o prošnji Janeza Adamiča za podporo za čiščenje požiralnikov v Račenski dolini in predlaga, naj se prošnja odstopi deželnemu odboru, da določi podporo in prosi pri ministerstvu prispevka. Se vzprejme.

Posl. dr. Schaffer poroča o prošnji posojilnice v Dobropoljah za podporo ali posojilo. Govornik se izreče za ustanovitev Reiffeisensteinovih posojilnic in za to, da se take ustanovitve podpirajo. Govornik nasvetuje, naj se deželni odbor bavi z vprašanjem o teh posojilnicah in naj o tem poroča v prihodnjem zasedanju, prošnji dobropoljske posojilnice pa naj ugodí, če se mu zdi primerno. Se vzprejme.

Posl. Višnikar poroča o prošnji cestnega odbora na Bledu za podporo za popravilo bodeškega mostu in predlaga, naj se dovoli nadaljnja podpora 500 gld., če se cestni odbor izreče za uvrstitev mostu mej okrajnocestne objekte. Se vzprejme.

Posl. Klun poroča o prošnji učiteljske vdove Helene Bevk za podaljšanje vzgojevalnine in predlaga, naj se prošnja ugodí, in sicer do l. 1896. Se vzprejme.

Posl. Lenarčič poroča o predlogu poslanca Povšeta glede mlinarske obrti na Kranjskem, pojasnjuje obširno in temeljito celo vprašanje in predlaga: Deželnemu odboru se naroča, obrniti se do visoke c. kr. centralne vlade a) s prošnjo, v kateri se razloži neugodni stan naše mlinarske obrti in v kateri se visoka c. kr. vlada prosi, naj ona dela na to, da se nedostatki, kateri so bili združeni z izvršenjem ministerske naredbe iz leta 1882. in kateri so se pojavljali zlasti v neopravičenem kreditu pri carinah na žito, vpeljanem iz balkanskih dežel, odpravijo, v kolikor se to do sedaj še ni zgodilo; b) s prošnjo, naj visoka c. kr. vlada dela na to, da

skozi v strogem opernem slogu z recitativi, prikupljivimi in melodičnimi samo- in dvospevi, kvarteti, zbori in efektnimi ensemble-stavki ter finali. Libreto je uglasben od prve do zadnje besede, glasba teče gladko in ušesu prijetno doneča naprej. Mnogokrat poprime orkester melodijo, pevec pa ima deklamatorično parlajočo glasbo, situaciji primerno ilustrujočo besede. V obliki se opera naslanja sicer nekoliko na melodijo, kakor je običajna v italijanski operi, a nikakor ne v zastareli obliki minule dobe, nego v moderni glasbeni formi. Mnogo motivov pa ima prav slovenski značaj in je tudi v tem skladatelj imel srečno roko.

Po vsem tem se nam zdi opravičena nada, da je jutrišnji dan izredno zanimiv ne samo za vse prijatelje naše domače umetnosti, nego, da bode delo, ki se bode jutri prvič prikazalo na slovenskem odru, značilo znaten napredek, katerega je storila domača glasbena umetnost. Slovensko občinstvo pa bode gotovo vedelo hvalo dramatičnemu društvu, ki v poslednjem času tako uspešno dela na polju slovenske opere, na katero smemo po pravici kazati s ponosom. V kratkem času je to že tretja velika opera, ki se je uprizorila in vrhu tega še izvirno domače delo. Časten uspeh na domačem odru bode tudi uspeh za vnanji svet. A.

se železniški tarifi za žito in žitne izdelke tudi v tostranski državni polovici znižajo v taki meri, kakor na Ogerskem, da bode naši mlinarski obrti mogoče, kolikor toliko konkurirati z Ogersko. — (Odobranje.)

Posl. Povše pritrdja predlogam upravnega odseka, zagovarja ter opravičuje nekatere svoje nazore ter ugovarja, da ni bilo delovanje kranjskih mlinov omejeno največ le na domačo deželo in polemizuje z izvajanjem poročevalca.

Posl. Luckmann pritrdja popolnoma izvajanjem poročevalca, pojasnjuje neko pomoto in zavrača Povšeto trditev, da bi kranjski mlini ne bili svoj čas posebnost mnogo eksportirali.

Pri glasovanju se vzprejmejo predlogi upravnega odseka.

Posl. dr. Papež poroča o prošnji županstva v Ribnici za uvrstitev ceste mej okrajne ceste in za podporo za popravilo občinskega mostu na Bregu ter predlaga, naj se prošnja izroči deželnemu odboru v primerno rešitev. Se vzprejme.

(Ob polu 2. uri prekine deželni glavar sejo in določi nadaljevanje na 4. uro popoldne.)

Popoldnansko sejo otvori dež. glavar Detela ob 4. uri in naznani došle vloge, katere se odkazejo pristojnim odsekom.

Posl. dr. Tavčar poroča o načrtu novega lovskega zakona za Kranjsko, se sklicuje na tiskano poročilo in pravi, da se je predložilo več peticij za premembo načrta. Ker so vse peticije skoro soglasno jednake, zadošča, če se prečita jedna. Govornik prečita jedno peticij, v kateri se formulirajo zahteve kmetijskega stanu in ugovori načrtu. Govornik vzdržuje predloge, kakor so natisnjeni v poročilu.

Pri splošni razpravi se oglasi posl. dr. Žitnik in izjavi, da njemu in somišljenikom ne ugajajo vse določbe načrta. Zlasti pritožbe sadjerejcev so opravičene; z velikim delom vzredi kaj in pride „mrha zajec“, pa mu vse uniči. Lov ima nekaj pomen, a pri nas ne tak, kakor drugod. Napraviti je pravo razmerje mej lovskim opravičencem in sadjerejci. Dež. odbor je načrt nekoliko preuredil z ozirom na sadjerejce in kmetovalce, a pozna se, da so ga vodili posebni oziri na lovske opravičence. Upravni odsek se pa na razne želje ni oziral in govornik kritikuje posamezne določbe naznani, da bode stavljen primeren preminjevalen predlog. Najhujši je § 68. načrta, to je zanka, a ne zajcem, ampak kmetovalcem. Govornik izjavi, da bo glasoval za to, da se začne specialna debata, da pa bo glasoval proti zakonu, če se ne premeni § 68.

Dež. predsednik baron Hein pravi glede načrta, da si je vlada pridržala pravico, o njem izreči končno sodbo, ker ni imela doslej časa narediti si o njem določno mnenje. Načrt upravnega odseka je vladnemu načrtu bolj podoben, kakor načrt dež. odbora. Nekaj določb je pa v njem vender, ki se bistveno razločujejo od vladnega načrta. Izreče se iz raznih ozirov zoper neke posamezne določbe načrta, se poteguje za določbe vladnega načrta ter priporoča, naj se o njem posvetuje. Če pa bi se vzlic temu posvetovalo o načrtu upravnega odbora, si vlada pridrži proste roke v vsakem oziru.

Poročevalec posl. dr. Tavčar pravi, da to, kar je povedal dr. Žitnik, se bo rešilo pri posamnih točkah. Žitnik je priznal, da se je odsek bolj oziral na kmetovalce kakor na lovce. Če so prišli poslušati prijatelji lova, ni to argument zoper načrt, sicer bi, ker ni na galeriji nobenega kmeta, lahko rekli, da kmetom ni nič za zakon. Nevarnejše kakor vse drugo je to, da bi kmet postal lovec, ta strast je že mnogo kmetov uničila in zato naj se nikar nič ne postavi v zakon, kar bi dalo kmetu priliko postati lovec. Reklo se je, da je neki vol zavžil zastrupljeno meso. To je dvomljivo, da bi bil vol jedel meso, najbrž se mu je zavidalo. Vladni zastopnik je zagovarjal vladni načrt in razložil svoje pomisleke. Govornik zavrača izvajanje dež. predsednika, zlasti da se je dala županom neka kompetenca v lovskih stvareh. Pričakovati je, da se bodo vsled te določbe sklepale poravnave in te ne bodo kmetom na škodo, saj se to vidi pri zakonu o varstvu poljskih pridelkov.

Predlog, da se začne specialna debata, se sprejme.

Pri specialni debati se vzprejmejo brez debate §§ 1. do 41.

Posl. Povše se izreče zoper § 42., kateri določa, da imej vlada pravico določiti čas varstva divjačine. Umestniše je, da se sprejme ta paragraf

tako, kakor ga je predlagal dež. odbor, ker spada stvar v deželni zbor.

Poročevalec posl. dr. Tavčar pravi, da se časih kaka hitra odredba izda; stvar je malenkostna in preuredba po Povšetovem predlogu je nepraktična. Avtonomno stališče je zavarovano s tem, da se reče, dež. vlada ima to določiti dogovorno z dež. odborom. Če je posl. Povše glasoval za § 2, ki določa jednako načelo, glasuje lahko tudi za ta paragraf.

Predlog posl. Povšeta se odkloni.

Sprejmejo se §§ 42, 43 in 44.

Dež. predsednik baron Hein se izreče zoper § 45., češ, da ima samo politično oblastvo pravico omejiti lov na gotovo vrsto divjačine, da se torej ne more zahtevati, naj vpraša dež. odbor dovoljenja.

Posl. Schwegel se izreče za to, kar je navedel dež. predsednik in nasvetuje, naj se v tem zmislu premeni načrt, da se reče namesto s privo-ljenjem — zaslišavši dež. odbor.

Posl. dr. Tavčar vzdržuje v imeni upravnega odseka svoj predlog, pravi pa, da nima nič proti Schweglovemu.

Predlog barona Schwegla se odkloni.

Sprejmejo se brez debate §§ 46. do 49.

Posl. Pfeifer govori k § 50. Pravi, da sicer nima nič proti zajcu, zlasti če je pečen, a kot posestnik ga ne mara. Govornik predlaga: Po trtnicah in po novih trtnih nasadih s požlahtnjenimi še ne rodečimi trtami se sploh ne sme loviti.

Dež. predsednik baron Hein se izreče zoper Pfeiferjev predlog, ker bi potem ne bilo moči zahtevati odškodnine za škodo, katero je naredila divjačina tam, kjer je lov prepovedan.

Posl. Lavrenčič se strinja s Pfeiferjevim predlogom, češ, da lovci naredijo velikansko škodo v vinogradih, v starih in mladih, zlasti ker se poškodujejo trte. Zato želi, naj se sploh lov prepove v nasadih.

Posl. Pfeifer nasvetuje, naj se njegov predlog izroči gospodarskemu odseku.

Poročevalec dr. Tavčar se izreče zoper Pfeiferjev predlog. Logično je, da tam, kjer ni smeti loviti, tam se tudi od lovca ne sme zahtevati odškodnine. Posledica odstavka bi bila, da bi bili vinogradniki posebno oškodovani. Slučaji, kakor je je navedel Lavrenčič, se v sto letih jedenkrat ali dvakrat primerijo. Škodo v vinogradih dela divjačina, kar lovec naredi škodo, ni resno upoštevati.

Pri glasovanju se Pfeiferjev predlog odkloni in vzprejme odsekov.

Brez debate se vzprejmejo §§ 51. do 61.

Pri § 62. predlaga posl. Povše, da bodi ob nedeljah in praznikih lov prepovedan in utemeljuje svoj predlog z ozirom na verski čut prebivalstva.

Dež. predsednik baron Hein vpraša, kako si misli posl. Povše gonjo in vpraša, ali misli gonjo z gonjači in s psi, ali samo jedno.

Posl. dr. Tavčar pravi, da je odsek v § 62. upošteval verski čut in zabranil lov v bližnji cerkva. Razloga še bolj omejiti lov, ni pravega, ker bi sicer lov povsem ponehal. V odseku je ta predlog gosp. Povše drugače utemeljeval. Nedelje in prazniki naj se posvečujejo, ali siliti se nihče ne da. Reklo se je, da lovci odvrčajo gonjače od službe božje. Siliti se tudi gonjači ne dajo, sicer pa gredo gonjači lahko k božji službi jutraj.

Posl. Povše popravi formalno neko trditev.

Pri glasovanju se Povšetov predlog odkloni in vzprejme odsekov predlog.

§§ 63. do 67. se vzprejmejo brez debate.

Pri § 68. predlaga posl. dr. Žitnik premembo, češ, da za ta paragraf nikakor ne more glasovati. Govornik predlaga: Oškodbe po sadnih, sočivnih in cvetličnih vrtovih, po drevesnicah, kakor tudi na posamezno stoječih drevesih, mora lovski upravičenec povrniti, naj so bile poškodovane reči zavarovane ali ne.

Dež. predsednik baron Hein se izreče zoper Žitnikov predlog, češ, da je povsem nepotreben, bolj bi bilo, da je sploh predlagal črtati ta paragraf, saj se tu določa le izjema, dočim se je splošno načelo že prej določilo. V materijelnem oziru pravi dež. predsednik, da se zmatra za sila krivično zahtevo, naj bi sadjerejec kaj storil v varstvo svoje lasti in se ubrani lovec škode. Sadjerejec bo na vsak način moral svoja drevesa varovati, naj bo lov prost ali ne, in zajca sploh pokončati se ne bo nikdar posrečilo in dokler bo zajcev, bo moral

Dalje v prilogi.

sadjerejec varovati svoje drevje. Taka presija na sadjerejca, kakor jo določa načrt, je nacionalno-ekonomično potrebna in se izreka tudi v drugih zakonih.

Posl. dr. Žitnik prizna, da mora sadjerejec varovati svoje drevje, a kdo naj določi, kdaj je dovolj zavarovano. Kdo naj to razsodi? Govornik predlaga, če se njegov predlog odkloni, naj se vzprejme § 63. načrta dež. odbora.

Posl. dr. Papež ugovarja določbi, da bi posestnik ne dobil odškodnine, če je opustil take odredbe, katere so vsled svojega svojstva dejansko primerne zabraniti škodo. Nihče ne ve, kaj je dejansko primerno, če ne obzidati vsako drevo. Govornik predlaga: Da je posestnik za varstvo poškodovanih objektov opustil one v dotičnem kraju navadne priprave, s katerimi dober gospodar take reči navadno zavaruje.

Dež. predsednik baron Hein odgovarja dr. Žitniku, da se imajo strokovnjaki izreči, če so bile odredbe primerne, kakor to določajo drugi §§.

Posl. dr. Tavčar opozarja, da nikakor ni smeti zahtevati, naj se plača vsaka škoda. V tem oziru je naš načrt menj strog kakor gornje-avstrijski zakon. Če bi se vzprejela ta določba, bi zakon ne dobil sankcije. Tudi predlog, naj se vrne tudi škoda, narejena v zagrajenih prostorih, je nemogoč, je naravnost kanibalčen. Če obvelja Papežev načrt, se bo vedno unel prepir, kaj je v kakem kraju v navadi. Ostro dokaza, kateri ima lovec doprinesiti, je dosti velika. Kmet bo samo dokazal svojo škodo, lovec pa bo moral dokazati, da je dejanski bilo varstvo nezadostno storjeno. Lovec takega dokaza ne bo moral skoro nikdar doprinesiti.

Pri glasovanju se prvi predlog dra. Žitnika odkloni, drugi predlog umakne dr. Žitnik, predlog dra. Papeža se vzprejme. §§. 68 do 72. se vzprejmo brez debate.

Pri §. 72. predlaga posl. Arko: Kadar se ceni škodo, katero je napravila divjačina na sadnem drevju ali gozdnih nasadih, naj se upošteva starost nasada, kakovost dreves (in doba rašče dotičnega drevja od časa užitka.)

Dež. predsednik baron Hein se izreče zoper predlog.

Posl. dr. Tavčar pravi, da se seže v delokrog zvedenca, če se mu hoče ukazati, kako naj ceni. To ve zvedenec že sam. Na kako rento se pa nikakor ne sme jemati ozir in to hoče drugi odstavek Arkovega predloga. Na kaj tacega še celo na gornjem Avstrijskem in na Predarlškem niso prišli.

Arkov predlog se odkloni.

Vzprejmejo se §§. 72 do 79. brez debate.

Pri §. 80. pravi dež. predsednik baron Hein: ker se določa, da mora v vseh slučajih spora nositi vsaka stranka stroške, v §. 84. pa se pravi, da so dopustne tudi v stroki izvedeni zastopniki, se ne vé, kdo mora plačati troške za zvedence. Govornik predlaga stilistično premembo.

Posl. Višnikar pritrdja predsednikovim izvajanjem in stilizira Heinov nasvet.

Posl. dr. Tavčar se strinja z nasvetom, ker se strinja s stališčem upravnega odseka.

§. 80. se vzprejme s premembo Višnikarjevo.

§§. 81 do 96. se vzprejmo brez debate in takisto tudi uvodni zakon in resolucija: 1) Za lovsko karto plačati je takso v znesku 6 kron; 2.) vsled sprejetja predloženega zakonskega načrta rešene so tudi vse peticije, ki so došle na visoko zbornico v zadevi novega lovskega zakona.

Tretje branje se po predlogu ali pa nasvetu poročevalca dra. Tavčarja odloži.

Posl. Grasselli poroča o deželnozborskega letnega poročila §. 10 „osebne stvari“ in predlaga, naj se vzame odobruje na znanje. Se vzprejme.

Posl. Grasselli poroča o letnega poročila §. 11. „Različne reči“ in predlaga: 1.) Deželni odbor se pooblašča, da skrbi za primerno udeležbo dežele kranjske pri posvetovanji zaradi jednotnega postopanja gledé deželne statistike tudi še zanaprej. 2. Deželnemu odboru se naroča, da naprosi c. kr. vlado, naj ukrene, da bode c. kr. statistični centralni komisijon statistični material vseh dežel jednotno obdeloval in redno objavljaj v posebni zbirki na državni trošek. 3.) §. 11. letnega poročila deželnega odbora se vzame odobruje na znanje.

Posl. Hribar se čudi, da se odsek ni oziral na nobeno drugo stvar. Lani je bil sprejet predlog, naj se dež. odbor obrne na ministerstvo z obrazloženom prošnjo zaradi slovenskega napisa na pošt-nem poslopu v Trstu. Ministerstvo ni dalo drugega odgovora, kakor da je na poslopje v Trstu dalo na-

praviti le lašk in nemšk napis. Govornik pravi: Oglasil sem se, da pokažem, kako se pri nas izvršuje v letu 1895. narodna ravnopravnost.

Dež. pr. predsednik baron Hein pravi, da na to ni poklican odgovoriti.

Predlogi se vzprejmo.

Posl. Murnik predlaga: naj se prošnje, ki bi se še doposlale dež. zboru, odstopijo dež. odboru v primerno rešitev.

Predlog se vzprejme.

Deželni glavar zaključí potem sejo.

(XIV. seja dne 14. februarja 1895.)

Deželni glavar Detela otvori sejo ob poljednajsti uri.

Mej poslanci zavlada velika nezadovoljnost, da se ni razdelil dnevni red.

Dež. predsednik baron Hein se sklicuje na § 16. opravilnika, konstatuje, da se ni predložil dnevni red in prosi predsedstvo, naj se drugič poskrbi dnevni red pravočasno. (Dobro-klici!)

Dež. glavar Detela pravi, da ni on kriv, da se v tiskarni ni izdelalo.

Posl. Klein konstatuje, da se je dnevni red poslal v tiskarno šele ob 1/2 8. uri.

Dež. glavar Detela pravi, da bo stvar strogo preiskal.

Dež. predsednik baron Hein odgovarja na Žitnikovo interpelacijo glede občinskih volitev v Tržiču: „V seji visokega deželnega zbora dne 22. januarja t. l. so gospodje dr. Ignacij Žitnik in tovariši glede na ovržbo dne 27. junija 1894. leta v Tržiči izvršene volitve občinskega zastopa in z ozirom na več ugovorov zoper novo volitev, ki se je v isti občini izvršila dne 30. oktobra 1894. l., stavili naslednjo vprašanje:

„Ali je visoka c. kr. vlada pripravljena skrbeti za to, da se bodo nove občinske volitve v Tržiči vršile pod objektivnim vodstvom in z vednim ozirom na zakonite predpise, in v ta namen osobito na podlagi § 98. občinskega reda vodstvo volitev odvzeti sedanjemu županu Antonu Globotschniggu, a je izročiti drugemu zanesljivemu organu?“

Čast mi je na to vprašanje odgovoriti tako:

Pri deželni vladi dospeli ugovori zoper občinsko volitev, izvršeno dne 30. oktobra 1894. leta v Tržiči, in vsi volitveni uradni spisi so se po dokončani precej razsežnih poznejših poizvedeb natančno presodili, in ta presoja je pokazala potrebo to volitev ovreči, ter na podstavi novega volilnega pripravljalnega postopanja novo volitev ukazati. Dotična razsodba je bila dne 11. februarja t. l. pod št. 866 izdana.

Dasiravno se je morala tedaj tudi ta volitev razveljaviti, vendar je na drugi strani presoja volitvenih uradnih spisov pokazala, da se pri isti niso pripetili nobeni bistveno drugačni pogrški, nego takšni, kakoršni se skoraj povsod pri občinskih volitvah na Kranjskem dogajajo, zlasti tedaj, kadar, kakor je bilo to tudi v Tržiči, jako strasten strankarski boj provzroči različne vmesne prigodke in sproži večkrat jako subtilna pravna vprašanja, katera more volilna komisija toliko menj vselej prav razsoditi, ker bi moralo daljše popolnoma korenito posvetovanje voljenje neizmerno zakasnit.

Zatorej za zdaj ni nobenega zakonitega razloga, da bi za predstoječo novo volitev že zdaj nastopilo izjemno določilo § 98. občinskega reda.

Uporaba tega zakonskega določila vrhu tega v sedanjem stadiju stvari že iz tega razloga ni dopustna, ker bi se moral po besedilu onega zakonskega mesta poprej pozvati občinski odbor, naj ukrene potrebno pomoč, takšen poziv pa se doslej ni izdal.

Ker pa je opravilna doba občinskega zastopa v Tržiči že pretekla, bode deželna vlada poskrbela za to, da se nova volitev izvrši z vsem možnim pospešilom in z najpopolnejšo objektivnostjo; ko bi se pri tem pokazalo, da so najprej v izvršitev postavljeni organi krivi, da se volitev zavlačuje, potem se bode seveda v zmislu §. 98. občinskega reda ukrenilo, kar je treba, da se volitev kar najhitreje izvrši.

Preostaje mi še povrniti se do naslednjih besed interpelacije. V tej interpelaciji stoji:

„Da s to nasprotno stranko c. kr. okrajni glavar dr. Gsettenhofer živo simpatizuje, dokazuje njegovo poseganje v volilno agitacijo, katero je bilo predmet interpelaciji poslancev Kušar in tovarišev do nje ekselence ministra za notranja dela v državno-zborski seji dné 17. decembra 1894. leta.“

Na to mi je čast odgovoriti, da so trditve le dokazane, kadar jih potrdijo dejanski dogodki, interpelacije pa so vprašanja in ravno kot vprašanja ne morejo biti dokazi.

Žal mi je, da mi ni možno spuščati se v dejanske dogodke, ker bi se tem predsegel interpelacijskemu odgovoru po Njegovi prevzvišenosti gospodu ministru za notranje stvari.“

Na interpelacijo posl. Kersnika gledé „Slovenčeva“ napada na notarijat odgovarja baron Hein:

„Gospodje deželni poslanci Janko Kersnik in tovariši so v seji visokega deželnega zbora dné 29. januarja t. l., oziraje se na neki v 10. šte. časopisa „Slovenec“ z dné 12. januarja 1895. l. objavljeni članek na vlado stavili naslednje vprašanje:

„Hoče li visoka c. kr. vlada potrebno ukreniti, da se tako hujskanje in sejanje sovraštva do stanu c. kr. notarjev v obče in posebe kot cesarskih kraljevih državnih funkcionarjev v naši deželi za bodoče prepreči?“

Čast mi je na to interpelacijo odgovoriti, da se v omenjenem članku ni moglo spoznati kazenski zakon žaleče grdenje notarskega stanu, ker so v tem članku obseženi res da jako hudi napadi, naperjeni zoper posamezne k temu stanu spadajoče osebe, in zatorej ne dopuščajo subsumiranja pod §. 302 kaz. zak.

V kolikor se pa v tem članku obsežene izpeljave tičejo državne naprave notarijata, iste same na sebi ne morejo spadati pod navedeno mesto zakona; čin v §. 65 kaz. zak. opisanega kaznivega dejanja se pa v teh izpeljavah še ni mogel spoznati.

Gotovo pa bode državna uprava v vseh tistih slučajih, v katerih so dani zakoniti predpogoji, po svoji dolžnosti uporabila tista zakonita določila, katera so primerna konkretnemu posameznemu slučaju; in na ta način notarskemu stanu ne odtegnila tistega državnega varstva, katerega je ta stan, kakor vsak drugi, v državi zahtevati opravičen.“

(Konec prih.)

Goriški.

V Gorici, 12. februarja.

Za jutri je napovedana seja deželnega zbora. Ali ko pišem te vrstice, ni še gotovo, se li sploh bo vršila ali ne. — Na dnevnem redu so razni računi in proračuni za l. 1895; potem pa slede poročila peticijskega odseka: prošnji obeh Alojzijevišč (laškega in slovenskega) za podporo in nekatere dijaške prošnje.

Dvomimo, da zadovolji naše poslance ta dnevni red. Sestavljen je takó, da jim bo težko udeležiti se seje, kajti izostala je točka o podpori slovenski nadaljevalni šoli za obrtne učence, kar je „conditio sine qua non“, da se Slovenci sploh udeležé nadaljnega delovanja deželnega zbora.

Včerajšnje pogajanje se je razbilo. Ob čem in zakaj, bomo poročali drugič. Za danes se nam je baviti z impertinentnim uvodnim člankom v današnjem „Corrieru“. Spisal ga je brez dvoma dr. Pajer, ki je sploh grozil, da Italijani mej obravnavanjem niso nič pisali, to pa storijo pozneje, ako se dogovori razbijejo. V tem članku se vsa krivda zvrča na hrbet slovenskim poslancem, češ, oni so že 29. januarja določno sklenili, da onemogočijo na vsak način daljno zborovanje. Zato imenuje udeležitev Slovencev pri posvetovanjih le — komedijo. Proti takemu pisarjenju moramo odločno protestovati. Slovenski poslanci so bili prisiljeni ustaviti vsakoršno daljno sodelovanje v odsekih in zbornici, ker Italijani se niso držali vezane po odsekovih sklepkih, dasi imajo skoro povsod večino. Ako je sklepe odsekov odobril klub (česar Slovenci niso mogli doznati), še le potem so Italijani glasovali za sklep odseka. Naravno je, da so ti novi odnošaji vzbudili pri Slovencih pozornost in ti so rekli: Ako se ne moremo več zanašati na odseke, čemu bomo hodili skupaj? Dogovorita naj se mej seboj kar oba kluba. Zato so podali 29. m. m. znano izjavo. „Corriere“ dalje navaja, da zahteve Slovencev so silno pretirane, kajti merijo naravnost na samomor Italijanov (suicidio degli italiani). Ta pisarija „Corrierova“ je več kot drzovita! Dr. Pajer sam dobro vé in ž njim vsi italijanski poslanci, kaj so Slovenci zahtevali kot provizijo za tistega pol milijona gld., kateri dobe Italijani s pomočjo slovenskih glasov. Mej temi zahtevami pa nikjer ni tistih, katere našteva „Corriere“. Slovenski poslanci niso postavljali mej svoje zahteve v kompenzacijo za „Agro“ spremembe mestnega statuta goriškega in volilnega reda za kup-

čijsko zbornico, ker dobro vedó, da Italijani nikdar radovoljno ne izgubé večine v deželni zboru in oblasti v Gorici. Take vesti so sicer raztrosili nekaj listi (in tudi „Sl. Narod“ je ponatisnil nekaj takega), ali poslanci pač niso odgovorni za take vesti, katere razbobna v svet kak senzacionalnih vesti lačen časnika. Naj dr. Pajer stvari torej ne zasukava, da bi zvrnil vso krivdo na Slovence, dočim se on na tihem veseli tega položaja, ker meni, da mu gre žito v klasje (odstop deželnega glavarja, za „Agro“ je pa še vedno čas!) Grda insinuacija je tudi, da Slovenci v našem deželni zboru so slušali povelje, ki je došlo kdo ve od kod (obbediti ad una parola d' ordine, venuta Dio sa da dove), češ, da so šli po zgledu Slovencev v Trstu, Istri in Gradcu. Nikakor! Jedino postopanje od italijanske strani je vzbudilo pri Slovencih resen odpor! Lahki naj izprašujejo svojo vest kajti tako zvrčanje krivde na slov. ramena je nečedno ravnanje, katerega Slovenci ne bomo mogli pozabiti. Dr. Pajer je hotel s svojim člankom očrtniti Slovence v višjih krogih. Vemo, da je jednako govoril z Rinaldinijem in da bo jednako govoril ali pisal tudi drugim uplivnim svojim prijateljem, ali nadajamo se, da tudi drugi ne bodo molčali in da popravijo ono, kar Pajer zviije, prikrije ali vse drugače pové z znano sofistiko, ki je prišla skoro že v pregovor. — Slovenski poslanci so ravnali tako, kakor jedino je zahtevala njih narodna čast in korist njih volilcev. Tako se bodo ravnali tudi zanaprej, pa naj „Corriere“ še stokrat huje stoka in — sumiči in obrekuje naše zastopnike.

Tržaški.

V Trstu, 12. februarja.

Tržaški deželni zbor imel je minoli petek svojo zadnjo sejo letošnjega žalostnega zasedanja. V tej seji so se kakor po navadi razni laški kakorijoni dobro pripravili, da vlado zopet nekoliko obreajo. Saj jim je tako ljubezniva in prijazna, da pasivno poslušajo vse, kar jej ti nemirneži in razposajenci uganjajo! Od njene strani se jim ni ničesar bati. To čutijo pred vsem Slovenci, katerih nesreča je, da bivajo pod tako samovlado zagrizene laške večine. — Prvi se je v tej seji oglasil rudeči Cambon, prašajoč župana Pitterija, kako se more justični minister opravičiti, da je na mesto višjega državnega pravdnika v Trstu imenoval dr. Gertscherja, kateri neki ne pozna deželnega jezika! Da se je ljubi Cambon v tem prav opeknel, to ve vsakdo, kateri novega drž. pravdnika pozna. Glede poznavanja laškega in celo slovenskega deželnega jezika menda ne pojde v šolo uprav k dr. Cambonu, koji izvestno razun laščine in morda nekoliko nemščine ne pozna drugih deželnih jezikov. To, da dr. Gertscher ume tudi naš slovenski jezik, je pa pred očmi dr. Cambona velik greh in minister bode se moral menda radi tega „krivičnega“ čina enkrat pred dr. C. zagovarjati! — Drugi predlog vrtil se je o narodno-italijanskem značaju tržaških cerkv. Gospoda židovi in brezverci v dež. zboru prelevili so se nedavno sem v najboljše kristijane in katoličane. Niso jim še zadosti šole, kojih namen je jedino — pollaščevati; občinski uradi, uradniki in birači so itak sami pristni Lahki ali najzagrizenejši slovanski renegati; naskakovati so jeli tudi cerkev, katera je bila dosedaj kolikor toliko pravična svojim ovčicam v narodnem pogledu. Dobro znani magistratni asesor in patentovani katolik izmislil si je pred vsem spomenico, katera naj bi se poslala sv. očetu. Kadar je ista bila menda že v Rimu, domislilo si je tuk. namestništvo, da je to nespodobno ter poslalo svoj „veto“ dež. glavarju. To in onostranski iredentarski časniki so pa pridno bobnali, kakšna krivica se godi italijanskim vernikom trž. škofije, ne izvzemši katoliškega „Il Popola“, ki je ob času največje razburjenosti še ulival olja na žareči ogenj ter spodtikal kat. slovanski duhovščini, da dela za Rusijo, navedši necega semeniščnika, ki si je zapisal v svojo knjigo nek slovanski rek. Pri zadnji seji dejali so na zahtojno pot vso škofijsko kurijo ter jednoglasno (tudi „konservativci“) sklenili, da se ta kričeča krivica odpravi ter se iz vseh tržaških cerkva iztira ta nebodijetrebna slovenščina ter se napravi poleg tega še prvi korak za poitalijančenje okolice uvedši v spodnjo okolico italijanske pridige. Pametnemu človeku se vsa ta kolobocija vidi kakor bi turški duhovnik pridigoval pravo katoliško vero. Žid Luzzatto, brezverci a la Rascovich etc. . . potezajo se za katoliško vero! A tu ne gre za vero;

pri njih gre za izgon vere iz srca slovenskih Tržčanov. Če bode pa vlada proti njim tako popustljiva ter jim puščala svobodo, da uganjajo take burke celo z najsvetejšimi čuti — verskimi, pride čas, ko se bodo tržaške cerkve morale premeniti v sinagoge ali sploh drugoverske. Kar je pri vsej tej aféri najnesramnejše, to je, da je gospoda na magistratu začela novo politiko — ostracizem. Ne veljajo jim več načela, sedaj veljajo le osebe; označili so pred vsem v gnjusnem lističu vsakega posameznega duhovnika v Trstu in okolici kot panslavista, agitatorja i. d.; milost je vdobilo le 16 duhovnikov. Z zadnjim sklepom napravili so daljni korak ter osmešili hoteli vso kurijo. Pri tem so jim morda hoté ali nehoté pomagali celo nekateri laški duhovniki odposlavljeni v predzadnjo sejo mestnega zbora izjavo, v kateri se izrekajo nekako jedino privilegovane Lahe mej tržaško duhovščino, s katero izjavo so v še temnejši ugled spravili svoje duhovniške brate slovenskega rodu. No, ne da bi se pristojne oblasti ravnale po znanem reku: upiraj se iz začetka — puščajo vso stvar. Caveant consules! —

V Ljubljani, 14. februarja.

„Slovenec“ proti Višnikarju. Gospod Višnikar je priobčil svoj program, ki se skoro do besede vjema z nazori, katere je nedavno razvil gospod kanonik Klun v „Katoliško-političnem društvu“ in kateri so članom tega društva tako ugajali, da so z velikim veseljem svojega mojstra izvolili zopet predsednikom. Mi bi pač bili mislili, da bodo gospodje le veseli, da tako zopet dobe nekoga, ki bode podpiral njih nazore. Pri tem je pa „Slovenec“ se odločno izrekel proti Višnikarju in mu mej drugim tudi to zameril, da svojo politiko uravnava po Šukljejevih navodilih. To je pač nehvaležnost. Šuklje je bil pač dlje časa nekaj vodja koaliranih Slovencev, vselej so njega izbrali, kadar jih je bilo kje zastopati. Sedaj pa nakrat v svojem glasilu tako zatajé svojega učenika. „Slovenec“ misli, da bi Višnikar imel sposobnost za kako tako stranko, kot je narodna na Hrvatskem, proti taki stranki pa misli „Slovenec“, da bi moral vedno ugovarjati. Dosedaj pač ni bil tako strog. Tako stranko že dolgo imamo. Gospod Klun in somišljeniki že dolgo na Dunaji z istim samozrtvovanjem vlečejo in porivajo vladni voz, kot ga vladna stranka na Hrvatskem. Mi zares ne vemo, zakaj se „Slovenec“ nad tem izpodtika, če se Višnikar hoče pridružiti temu vrlému kardelu.

Oklic štajerskih slovenskih deželnih poslancev. Štajerski slovenski deželni poslanci so v posebnem oklicu na volilce pojasnili uzroke, zakaj da izstopijo iz deželnega zbora. Zaradi pomanjkanja prostora mi danes tega oklica priobčiti ne moremo. V tem oklicu se omenja, da Slovenci v dež. zboru niso primerno zastopani. Dasi jih je tretjina v deželi, imajo vsled krivičnega volilnega reda od 60 deželnih poslancev le osem. Večina je odklonila željo, da bi se volil jeden Slovenec v dež. odbor, ki gospodari z deželnim premoženjem. Gleda le na narodne potrebe Nemcev, vsi deželni učni zavodi so nemški, celo samo za Slovence namenjena vinarska in sadjarska šola v Mariboru. Ko so Slovenci dobili večino v nekaterih okrajnih zastopih in vsled tega tudi v okrajnih šolskih svetih, se je pa premenil zakon o nameščenju učiteljev. Slovenci morajo le davke plačevati, a besede nimajo nobene. Večina v deželni zboru vedno zahteva, da se naj še bolj uriva nemščina v slovenske šole. Snujejo se nemške ljudske šole v krajih, kjer ni nemških otrok, in se vanje vabijo slovenski otroci. Ko so samo iz sovraštva proti Slovencem se jeli upirati Nemci proti osnovi dvojezične gimnazije v Celji, niso Slovenci mogli več v zboru ostati, ker so prišli do prepričanja, da ne morejo izpolnjevati naloge, katero jim je izročil narod. Poslanci pravijo, da vedó, da Slovence še čakajo hudi časi, a z odločnostjo in žilavostjo bodo vse prestali in končno morajo zmagati. — Občine so jele izražati zaupanje slovenskim poslancem, odobrujoč njih korak. Tako so občinski zastopi trg Žalec, Griže in Braslovce storili sledeče sklepe: „Zastop občine trg Žalec (oziroma Griže, Braslovce) storil je pri današnji seji sledeči sklep: Občinski zastop občine trg Žalec (Griže, Braslovce) popolnoma odobruje sklep slovenskih deželnih poslancev štajerskih, da so izstopili iz deželnega zbora, ko so slišali, da je žaljen narod slovenski v deželni hiši, kamor spadajo tudi štajerski Slovenci, in izreka svojim po-

slancem zahvalo za ta moški čin ter jim izreka popolno zaupanje.“

Celjska gimnazija. Večkrat se zagotavlja, kakšni prijatelji Slovencev so nemški konservativci. Kakšna je ta prijaznost, so pa dovolj pokazali v štajerskem deželni zboru. Vzlic temu, da so Slovenci izstopili iz deželnega zbora, so konservativci glasovali z liberalci vred, da se liberalni predlog proti osnovi celjske gimnazije izroči odseku. Predlagana resolucija je pač tako krivična, da bi bili konservativci morali že v prvem branji glasovati proti njej, če so res prijatelji Slovencev. Sicer se pa še spominjamo, da je glasilo štajerskih konservativcev jedno prvih jelo ugibati, kje naj bi bila gimnazija zunaj Celja. Nov dokaz, da so konservativci le v toliko naklonjeni Slovencem, kolikor jih potrebujejo v politične namene.

Kdo bode predsednik celjskega okrajnega sodišča? To je sedaj važno vprašanje, kar se vidi iz tega, da že nemški listi začenjajo na to opozarjati svoje poslance, da naj delujejo na to, da na to mesto ne pride kak prijatelj Slovencev. Graška „Tagespost“ priznava, da mož na takem mestu more Slovencem več koristiti kakor kaka naredba, ali celo kak zakon. Nemški listi sicer pišejo, da je sedaj položaj za Nemce ugodnejši nego je bil ob odstopu Heinricherjevem, a vendar se le boje, da bi slovenskim zastopnikom se ne posrečilo, kakega Slovence spraviti na to mesto. — Nadajamo se, da bodo slovenski poslanci vse storili, da ne pride v Celje kak zagrizen nasprotnik.

Karlonov predlog. Predčera je tudi konservativec Karlon utemeljil svoj predlog, da naj se učne razmere na spodnjem štajerskem tako uravnajo, da bodo mogli dijaki po osmih letih s popolnim znanjem obeh deželnih jezikov ostaviti gimnazijo. Gospod predlagatelj je naravnost povedal, da ima njegov predlog namen Slovence spraviti v deželni zbor. — Kdor vse razmere pozna, ve, da bi ta predlog, ko bi se Slovenci z njim zadovoljili, imel le to posledico, da bi se osnova dvojezične gimnazije v Celji zavlekla. Nekaj časa bi potem še v ministerstvu to vprašanje preresetavali, potem bi pa morda se utegnil za jedno ali dve uri razširiti pouk v slovenščini. Vpeljal bi se morda tudi pouk slovenščine na nemških oddelkih, ki pa za nas Slovence nima nobene koristi. Kako hočejo imeti Nemci svojo šolo uravnano, to nas pač malo briga. Naša dolžnost je le zahtevati, da se daje dostojno mesto slovenščini tudi kot učnemu jeziku na šolah, namenjenih Slovencem.

Železnična zveza s Trstom. Deželni zbor češki je jednoglasno vzprejel resolucijo, da se naj skrbi za krajšo zvezo s Trstom in vlado pozove, da zgradi železnico čez Karavanke. Deželni odbor je naročil, da stopi v zvezo z deželnim odborom tržaškim, isterskim, kranjskim, koroškim in gorenje-avstrijskim.

Komisija za naseljenje Nemcev na Poznanjskem nima zaželenega uspeha, četudi ima na razpolago kapital 100 milijonov mark. Nemški listi sedaj zaradi tega napadajo uradnike dotične komisije, da ničesar ne storé, temveč le vse pokvarijo in plačo vlečejo. Neki list se celo upa trditi, da uradniki podpirajo poljstvo, kar pa ni verjetno. Dosedaj je komisija pač kupila nekaj zadolženih poljskih graščin in na njih naselila nekaj Nemcev. Pri poljskem kmetu pa ta komisija ni ničesar opravila. Končni uspeh je v nekaterih krajih celo ta, da se naseljeni Nemci popoljšajo.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 14. februarja.

— (Deželni zbor kranjski.) Današnja seja dež. zbora kranjskega je bila jako zanimiva. Začetkom se je dež. predsednik baron Hein pokazal svojo „energijsko“ s tem, da je protestoval proti malomarnosti deželnozbornskega predsedstva, ker mu ta ni dal dnevnega reda, kakor doleča pravilnik. Dež. glavar Detela je bil ves konsterniran. Dež. predsednik je potem odgovarjal na Žitnikovo interpelacijo glede občinskih volitev v Trzinu in na Krsnikovo interpelacijo glede Slovenčevega članka zoper notarijat. Rešila so se poročila o muzeju, o šolstvu, o vinarski šoli na Grmu, o ustanovah in o posojilu ljubljanske mestne občine za napravo električne razsvetljave. Pri točki „muzej“ je posl. dr. Tavčar grajal razmere v dež. muzeju in poslanca baron Schwegel in dr. Papež sta mu pritrdjevala v vsakem oziru, tudi v tem, da je ali konec nare-

čiti nasprotstvom muzejskega vodstva muzejskemu društvu ali odstraniti vzrok temu nasprotovanju. Pri „šolstvu“ se je oglašil poslanec Pfeifer zoper moderno šolo in jo imenoval liberalno. Zavrnil ga je posl. Hribar, ki je vrh tega predlagal, da bodi slovenščina obligatni učni predmet za vse dijake na realki v spodnjih razredih, na gimnazijah v vseh razredih in takisto tudi v ljubljanskih nemških ljudskih šolah. Posl. dr. Schaffer se je kazal predlogu nekako prijaznega in predlog se je odkazal deželnemu odboru v poročanje. Posl. Hribar je nadalje stavil predlog glede uvedanja slovenskega učnega jezika v 5. in 6. razredu gimnazij na Kranjskem in izdaje dotičnih šolskih knjig, glede katerega predloga je posl. dr. vitez Bleiweis pojasnil stališče merodajnih faktorjev in rekel: „Lasciate ogni speranza!“ Predlog se je vzprejel, kakor tudi predlog glede zgradbe slovenske male gimnazije. Prav pikantno je bilo, kar je povedal posl. Hribar glede imenovanja deželnega odbora zastopnikov v okrajnih šolskih svetih. Tudi se je dovolilo občini ljubljanski najeti posojilo za napravo električne razsvetljave. Končno še nekaj: Poleg poslanca Brauneta sedi posl. Luckmann. Kadar je glasovanje o stvari, kateri Nemci nasprotujejo, prime Luckmann Brauneta za roko in ga zadrži, da ne vstane! — Prihodnja seja bo jutri.

— (Slovenska opera.) Kakor smo že omenili, se bode pela jutri petek prvič izvirna opera v 3 dejanjih „Urh, grof Celjski“, spisal Ant. Funtek, uglasbil Viktor Parma. O delu samem govorimo obširneje na drugem mestu. Pripomnimo še to, da se libreto (predelan in na novo prirejen v drugem natisu) dobiva po 20 novč v stari čitalniški trafiki v Selenburgovih ulicah in jutri zvečer pri blagajnici.

— (Sokolska maskarada.) Opetovano se opozarja sl. občinstvo, ki se misli udeležiti velike letošnje sokolske maskarade, da je priti kolikor moč v maskah, ki bodo v kitajskem ali japonskem slogu. Seveda bodo tudi druge maske dobro došle, posebno maske različnih narodnih noš, ker v kitajskem pristanišči wai-hai-waiskem (v katerem bode maskarada) je poleg Kitajcev in Japoncev tudi veliko drugega naroda, kakor Rusov, Francozov, Angležev i. t. d. Tudi Pavliha je že po Kitajskem hodil in bi ne rekli dvakrat, da pride na maskarado wai-hai-waisko. Na nekaj pa pač moramo opozoriti udeležnike te znamenite maskarade, namreč, da je na Kitajskem „frak“ „klak“ ali „šlep“ strogo zabranjen in gorje, ako bi se kdo izmed Evropejcev v taki noši prikazal, zato je pa tudi, da ne nastane kak „rebeljon“ ali „konflikt“ s kitajskimi redarji, tamošnji glavni mandarin — ki je ob enem policijski šef — izdal nastopni razglas: Kdor bi prišel na maskarado wai-hai-waisko v balni toaleti — fraku, klaku ali šlepu — odmerjeno mu bode po različnosti balne oprave od 10 do 25 po podplatih po pravi kitajski šegi in po §. 10.999¹/₂ kitajskega kazenskega zakona. Dano v Wai-Hei-waiju! — Me-ka-ve-ka Kin-Či-fu, glavni mandarin.

— (Bolniška blagajna mojstrov v Ljubljani) imela je v nedeljo 10. februarja svoj letni občni zbor v magistratni dvorani. Društvo imelo je leta 1894 dohodkov 695 gld. 59 kr., stroškov pa 541 gld. Društveno premoženje znašalo je koncem leta 2912 gld. 4 kr. Pri dopolnilni volitvi bili so izvoljeni v odbor gospodje Schlegel, Žitnik, Gjud, Tratnik, Luzner, Rebek, Kaiser, Sprajcer. V nadzorovalni odbor pa gospodje Krajgher, Breskvar, Lipovšek. Društvo priredi na predpustni torek v Hafnerjevi pivarni plesni venček, čegar čisti dohodek je namenjen društveni blagajnici. Prijatelji društva se vabijo k mnogobrojni udeležbi.

— (Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske) od 3. do 9. februarja. Novorojencev je bilo 27 (= 44.20 ‰), umrlih 14 (= 22.88 ‰), mej njimi so umrli za otročico 1, za vratnico 1, za jetiko 4, za vnetjem sopilnih organov 3, vsled starostne oslabelosti 2, za različnimi boleznimi 3. Mej umrli so bili tujci 4 (= 28.57 ‰), iz zavodov jih je bilo 5 (= 35.7 ‰). Za vratice so zbolele 3 osebe.

— (Stotnik Bart. Legat †.) Dne 12. t. m. umrl je v Tridentu topničarski stotnik gosp. Bartolomej Legat v 50. letu dobe svoje. Pokojnik, rojen v Naklem na Gorenjskem, je bil vsikdar zvest sin slovenske domovine, izboren vojak in mož dobrega srca. V bitvi pri Kraljevem gradu in pri okupaciji Bosne se je odlikoval, in bil pri Livnem dekoriran

z vojaškim zaslužnim križcem. Kmalu bi bil postal major, smrt mu je preprečila daljšo pot. Bodi mu lahka zemlja tuja!

— (Pevsko društvo „Lira“ v Kamniku) priredi v nedeljo dné 17. svečana t. l. v prostorih „Narodne čitalnice“ koncert s plesom. Začetek točno ob 7. uri zvečer. — Vstopnina 40 kr. za osebo. Vstop je dovoljen samo povabljenim. Pri koncertu in pri plesu svira oddelek vojaške godbe c. in kr. pešpolka Leopolda II. kralja Belgijcev št. 27.

— (Narodna čitalnica v Cerknici) priredi dne 23. februarja v prostorih g. Ant. de Schiava plesno veselico z maskarado. Začetek ob 1/2 8. uri zvečer. Vstopnina za osebo 30 kr., za družino 50 kr.

— (Pogozdovanje Krasa.) Na spomlad se bode oddalo iz ljubljanskega gozdnega vrta, ki je največji v naši državi, blizu tri milijone mladih gozdnih sadik. Nasadili se bodo novi oddelki Krasa. Kjer so se že prijeli borovci, se pozneje zasajajo smreke in drugo drevje, da se s časom pridobi zopet ne samo drv za kurjavo, nego tudi les za trgovino. Proti nevarnosti požara po iskrah, ki padajo v suho travo ob železnici in jo vžgo, se zavarujejo mladi nasadi s kamnitimi zidovi, ki se zgradijo ob železnici. Take zidove je pri obilici kamenja možno napraviti brez posebnih stroškov.

— (Bralno društvo pri Sv. Andraži v Slo. goricah) priredi v nedeljo 17. februarja 1895 v šolskih prostorih s sodelovanjem domačega pevskega zbora veselico. Vzporod obseza moške in mešane zборе, pozdrav predsednikov, slavnostni govor, šaljiv prizor in gledališko igrano „Muteč“. Po veselici prosta zabava v gostilni g. Rola s petjem in z godbo. Začetek ob 3. uri popoldne.

— (Hranilno in posojilno društvo v Celovcu) bode imelo svoj letni občni zbor v četrtek dné 21. t. m. v društveni pisarni z običajnim dnevnim redom. Začetek zborovanju ob 10. uri zjutraj.

— (Št. Janška posojilnica v Rožni dolini) na Koroškem bode imela svoj občni zbor dne 17. t. m. ob 3. uri popoldne pri Činkovcu v Št. Janžu.

* (Princ Schönburg — redovnik.) Princ Edvard Schönburg, sin podpredsednika avstrijske gosposke, zbornice je te dni v benediktinskem samostanu v Emavsu storil redovno obljubo. Princ je rojen 1863. leta.

* (Generalni konzul dr. Palischek) bode sedaj ko je oproščen poverjenja, baje živel z dopisovanjem raznim židovskim listom.

* (Minister — dramatični pisatelj.) O sedanjem ogerskem ministerskem predsedniku baronu Banffyju se poroča, da je pred kakimi petindvajsetimi leti celo spisal neko dramo, ki se je tudi predstavljala, a le enkrat.

* (Izumrl plemenitaški rod.) Minoli teden umrl je v Melku c. kr. komornik in upokojeni stotnik grof Karl Adolf Barth pl. Barthenheim v 89. letu. Z njim je izumrl rod Barthenheimov.

**Slovinci in Slovenke! ne zabite
družbe sv. Cirila in Metoda!**

Darila:

Uredništvu našega lista sta poslala:

Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gosp. J. F. v Ljubljani 8 kron 40 vin., nabrane v gostilnah „pri Rozmanu“ in „pri avstrijskem carju“. — Živeli rodoljubni darovalci in njih nasledniki!

Za „Narodni dom“ v Ljubljani: G. Ivan Brinšek v Trnovem, zastopnik banke „Slavije“ 10 kron. — Živio rodoljubni darovalec in njega nasledniki!

Književnost.

— Starohrvatska prosvjeta, glasilo hrvatskega starinarstva, urednik Frano Radić, izlazi četrty puta na godinu, predbrojba 8 kruna na godinu, šalju se uredniku u Korčulu (tiska Dionička tiskara u Zagrebu.) — Ta novi zbornik ima zanimive razprave o hrvatskih starinah, zlasti o kninski škofovski cerkvi na Kosovem polju pri Kninu in o kapiteljski cerkvi sv. Bartola tik stare prestolnice hrvatskih kraljev. Važen je tudi opis starohrvatskih županij v Dalmaciji in bosenskih stečkov, t. j. kamenitih nagrobnih spomenikov. Ta zbornik so osnovali navdušeni hrvatski rodoljubi, ki so pa le samouki in niso zadovoljni z Bulićevim „Bullettino di storia ed archeologia dalmata“, čeravno ta prav rad prinaša hrvatske opise.

Brzjavke.

Celje 14. februarja. Zastop okolice Celjske je v današnji seji jednoglasno izjavil, da odobrava izstop slovenskih poslancev iz deželnega zbora ter jim izreka popolno zaupanje. „Domovina“ poroča, da bodo slovenski deželni poslanci izdali oklic, naj povodom petdesetletnice vlade presvitlega cesarja zbirajo Slovenci denar za ustanovo slovenskim vseučiliščnikom, namerjajočim vstopiti v državno službo, iz ka-

tere dobe podporo, dokler ne dobe plače kot državni uradniki, ker je sodelovanje slovenskih poslancev pri sklepih štajerskega deželnega zbora v proslavo cesarjeve petdesetletnice politično nemogoče.

Dunaj 14. februarja. Delavci so sklenili v torek zvečer povodom parlamentarne soareje pri Windischgrätzu prirediti velike demonstracije.

Dunaj 14. februarja. Ponoči iz Belega grada došla poročila, da je v Sofiji buknil ustanek in je bežal Koburžan, so izmišljena.

Dunaj 14. februarja. Eichingerjevo ženo so dopoldne zaprli.

Zader 14. februarja. Občinski svet je zvišal darilo tistemu, ki pomaga dobiti provzročitelja nedostojnih početij v gimnaziji, za 800 kron, učitelji in učenci so pa v ta namen zložili 400 kron.

Budimpešta 14. februarja. V nekatereh krajih je velika nevolja in beda. V Halesu je že bila socijalna revolucija. Žandarji so z orožjem razgnali ljudi.

Arco 14. februarja. Zdravje nadvojvode Albrehta pač vzbuja skrb, a momentanne nevarnosti pa vendar ni.

Arco 14. februarja. Pljučnica nadvojvode Albrehta napreduje.

Budimpešta 14. februarja. Gosposka zbornica je vzprejela indemnitetno predlogo in pa načrt zakona o dovoljenji vojaških novincev brez debate.

Bregenz 14. februarja. Deželni zbor je včeraj po osemurni debati z 12 proti 9 glasom vzprejel deželnoobrambovsko predlogo z nekim dostavkom k § 13.

Berolin 14. februarja. V včerajšnji seji je državni zbor vsprejel odpravo diktatorskega paragrafa za Alzacijo in Lotaringijo prti glasovom konservativne, državne in narodne stranke.

Nova izvirna opera.
Začetek ob 1/2 8. uri zvečer.

Štev. 55. Deželno gledališče v Ljubljani. Dr. pr. 641.

V petek, dné 15. februarja 1895.

Prvikrat:

Urh, grof Celjski.

Izvirna opera v treh dejanjih. — Spisal Anton Funtek. — Uglasbil Viktor Parma. — Kapelnik g. prof. Fran Gerbič. — Režiser g. Jos. Noll.

Kolo v tretjem dejanji priredil g. Ivan Zirkelbach. Začetek točno ob 1/2 8. uri, konec po 10. uri zvečer. Pri predstavi svira orkester slav. c. in kr. pešpolka št. 27. Prihodnja predstava bo v nedeljo, dné 17. februarja 1895. Blagajna se odpre ob 7. uri zvečer.

Poslano.

Neustein-ove posladkorjene kri čisteče pile (Neustein-ove Elizabetne pile)

skušeno in od znamenitih zdravnikov priporočano lahko čistilo, raztaplajoče sredstvo. — 1 škatljica à 15 pil velja 15 kr., 1 zavoje = 120 pil 1 gld. a. v. — Pred ponarejanjem se jako svari. — Zahtevaj izrecno Neustein-ove posladkorjene kri čisteče pile. — Pristne so samo, če ima vsaka škatljica rdeče tiskano našo protokotovano varstveno značko „St. Leopold“ in našo firmo: lekarna „pri sv. Leopoldu“, Dunaj, mesto. Ecke der Spiegel- und Plankengasse. — V Ljubljani se dobivajo pri g. lekarji G. Piccoli-ji. (1227-15)

Od medicinskih avtoritet priporočevan

nteši kašelj, raztrganja sluz, krepitev, neobhodno (1366-10) potreben za rekonvalescente (1360-11)

**Davidov
konjak-sladni izvleček**

Dobiva se večinoma v vseh lekarnah.

Glavna zaloga v Ljubljani: Jos. Mayer, lekarnar.

Iz uradnega lista.

Izvršile ali eksekutivne dražbe Marka Škofa posestvo v Metliki, cenjeno 2430 gld., dne 16. februarja in 16. marca v Metliki.

Jožefa Skvarče zemljišče v Rovtuh, cenjeno 2050 gld., dne 16. februarja v Logatecu.

Franca Janežiča nepremičnina iz Brezovca, cenjene 2765 gld., 170 gld., 235 gld., 12 gld. in 95 gld., dne 16. februarja in 15. marca v Radečah.

Antona Jurce zemljišče v Landolu kupljeno od Josipa Chiantta za 2406 gld., cenjeno 3712 gld., potom relicitacije dne 16. februarja v Senožečah.

Marije Korošec za 3710 gld., kupljeno zemljišče v Otavah, potom relicitacije dne 18. februarja v Ložu.

Frana Prevca zemljišče v Ložu, cenjeno 200 gld., dne 18. februarja in 20. marca v Ložu.

Jurija Lavriča zemljišče v Velkem Vrhu, cenjeno 727 gld., dne 18. februarja in 20. marca v Ložu.

Roka Kokliča posestvo v Bircni vasi, cenjeno 1262 gld., dne 19. februarja in 20. marca v Novem mestu.

Loterijske srečke 13. februarja.
V Brnu: 58, 26, 29, 80, 33.

Umrli so v Ljubljani:

12. februarja: Marija Melik, kajzarjeva hči, 8 dni, Črna vas št. 36.
13. februarja: Franc Anzlin, trgovski pomočnik, 25 let, Slonove ulice št. 7.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
13. febr.	7. jutraj	730.1 mm.	-3.4° C	sl. svz.	snež.	1.4 mm.
	2. popol.	732.5 mm.	-4.2° C	sl. vzh.	snež.	
	9. zvečer	734.1 mm.	-6.0° C	sl. vzh.	snež.	snega.

Srednja temperatura -4.5°, za 4.0° pod normalom.

Dunajska borza

dné 14. februarja 1895.

Skupni državni dolg v notah	102	gld. 30	kr.
Skupni državni dolg v srebru	102	30	
Avstrijska zlatna renta	125	95	
Avstrijska krona renta 4%	101	2	
Ogerska zlatna renta 4%	124	65	
Ogerska krona renta 4%	99	40	
Avstro-ogerske bančne delnice	1108		
Kreditne delnice	415	25	
London vista	124	40	
Nemški drž. bankovci za 100 mark	60	67 1/2	
20 mark	12	13	
20 frankov	9	84	
Italijanski bankovci	46	90	
C. kr. cekini	5	84	

Dné 13. februarja 1895.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	151	gld. —	kr.
Državne srečke iz l. 1854 po 100 gld.	201	50	
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	136	—	
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	124	—	
Kreditne srečke po 100 gld.	200	25	
Ljubljanske srečke	24	90	
Rudolfove srečke po 10 gld.	23	50	
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	183	—	
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	440	—	
Papirnat rubelj	1	33 1/2	

5—10 gld. na dan

nudi bureau onim osobam, ki prevz. m. dobro se rentujejo zastopstvo. Opravi se lahko v prostih urah kot postransko delo. Ponudbe naj se pošljejo na **Mercantil-Bureau Zwittau (Moravsko).**

Staroznana trgovina z urami

najfinije vrste in po najnižji ceni od zlata, srebra, tule in nikla, repetirk, kalendarskih ur in kronografov, najnovejšega v tableaux-urah, urah z njihalom in drugih urah. Najnižje cene. Popravljanja se izvršujejo najskrbneje.

— Prvi in najstarejši optični zavod najfinijih naočal, očipalcev v zlatu, zlatu-doublé, niklu itd.; največja izbira kuka za gledališče, poljskih binoklov in vseh v to stroko spadajočih predmetov pri (1420—44)
N. RUDHOLZER-ju, Pred rotovčim št. 8.

Učenca

z dobrimi spričevali, lepega vedenja, poštenih starišev, vzprejme takoj v svojo trgovino z mešanim blagom **Janko Puhek v Črnomlju.** (167—8)

Z dnem 1. aprila oddam svojo gostilnico

na račun v najem.

(171—2)

J. Vodnik v Šiški.

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, V.

Protinski cvet

ali
cvet zoper trganje.

Steklenica 50 kr., 12 steklenic 4 gld. 50 kr.

Odločno najboljšo mazilo zoper trganje po udih, bolečine v rokah, nogah, v križi ter v živilih, otrpnele ude in kite itd.

Dobiva se pri (1231-15)

Ubaldu pl. Trnkóczy-ju
lekarnarju v Ljubljani.

Pošilja se z obratno pošto.

Lekarna Trnkóczy v Gradcu.

Dr. Friderika Lengiel-a Brezov balzam.

Ze sam rastlinski sok, kateri teče iz breze, ako se navrti njeno deblo, je od pamtveka znan kot najizvrstnejše lepotilo; ako se pa ta sok po predpisu izumitelja pripravi kemičnim potem kot balzam, zadobi pa čudovit učinek.

Ako se namaže zvečer z njim obraz ali drugi deli polti, lečijo se že drugi dan znatne luskine od polti, ki postane vsled tega čisto bela in nežna.

Ta balzam zgleda na obrazu nastale gube in kozarce pike ter mu daje mladostno barvo; polti podljuje beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj naglo pege, žolavost, ogerce, nosno rudečico, zajedce in druge nesnažnosti na polti. — Cena vrču z navodom vred gld. 1.50.

Dr. Friderika Lengiel-a BENZOE-MILO.

Najmilejše in najdobrodejše milo, za kožo nalašč pripravljeno, 1 komad 60 kr. (12—3)
Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkóczy-ja lekarni in v vseh večjih lekarnah. — Poštna naročila vzprejema W. Heun, Dunaj, X.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1894.

Nastopno omenjeni prihajalci in odhajalci časi označeni so v srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 1 minuto naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

Ob 19. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, des. Solthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Hainburg, Lend-Gastein, Zell na Jeseru, Steyr, Linz, Budejovice, Pilsen, Marijine vane, Eger, Karlove vane, Francove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.
Ob 6. uri 10 min. jutraj osebni vlak v Novo mesto, Kočevje.
Ob 7. uri 10 min. jutraj osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, des. Solthal v Solnograd, Dunaj via Amstetten.
Ob 12. uri 55 min. dopoldne osebni vlak v Novo mesto, Kočevje.
Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Solthal, Dunaj.
Ob 4. uri 14 min. popoldne osebni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Ljubno, des. Solthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jeseru, Inomost, Bregence, Gurk, Genuvo, Paris, Steyr, Linz, Gmunden, Ischl, Budejovice, Pilsen, Marijine vane, Eger, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.
Ob 7. uri 20 min. zvečer osebni vlak v Novo mesto, Kočevje.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 5. uri 55 min. jutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipsko, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Planja, Budejovice, Solnograda, Linca, Steyra, Gmunden, Ischla, Ansee, Zella na Jeseru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Beljaka, Franzensfeste, Trbiša.
Ob 8. uri 19 min. jutraj osebni vlak iz Kočevja, Novega mesta.
Ob 11. uri 57 min. dopoldne osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipsko, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Planja, Budejovice, Solnograda, Linca, Steyra, Parisa, Genuvo, Gurk, Bregence, Inomosta, Zella na Jeseru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Linca, Pontabla, Trbiša.
Ob 9. uri 39 min. popoldne osebni vlak iz Kočevja, Novega mesta.
Ob 4. uri 48 min. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubnega, Solthal, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiša.
Ob 9. uri 25 min. zvečer osebni vlak iz Kočevja, Novega mesta.
Ob 9. uri 31 min. zvečer osebni vlak s Dunaja preko Amstetena in Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiša.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

Ob 7. uri 35 min. jutraj v Kamnik.
Ob 9. uri 55 min. popoldne v Kamnik.
Ob 6. uri 50 min. zvečer v Kamnik.

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

Ob 6. uri 55 min. jutraj iz Kamnika.
Ob 11. uri 15 min. dopoldne iz Kamnika.
Ob 6. uri 50 min. zvečer iz Kamnika. (5—37)

Službe kot

prodajalka oziroma trg. pomočnica

v prodajalnici specerijskega blaga išče pošteno in pridno deklo z dežele z dobrimi spričevali.

Ponudbe vzprejema iz prijaznosti upravnistvo „Slov. Naroda“. (175—2)

Predpustna godba.

Sokolska koračnica

za klavir 30 kr.

Milica-polka

za klavir 20 kr. (163—2)

Pozdrav Gorenjski

valček za klavir 1 gld.

Novo! „Fliegende Herzen.“ Novo!

Komponiral in preblagorodni gosp. deželni predsednici **Olgi baronici Hein** poklonil **Av. Neumayer.**

Izvečki za glasovir iz „Čarostrele“, „Trubadurja“, „Prodane neveste“, „Poljuba“ vedno na skladišču.

J. Glontini v Ljubljani.

Schicht-ovo patentovano milo

z varstveno znamko labodom, je brezdvomno najboljšo sredstvo v dosego **snežnobelega perila**, za čiščenje svilene, volnene in barvane tkanine,

kakor je dokazano, je to milo najboljšo **razkužujoče** sredstvo za vsake vrste perila in mimo tega popolnem neškodljivo za perilo in roke.

Radi izborne svoje kakovosti pa služejo isto tako

Schicht-ova štedilna jedernata mila,

ki so brez vsake konkurence. Ta mila imajo, kakor je že njih kakovost, jedno naslednjih varstvenih znamk. (535—10)

Jurij Schicht, Ustje nad Labo,
tovarna mil, sveč in palmovega olja.

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Filijala za Avstrijo:

Dunaj, I., Giselastrasse

št. 1, v hiši društva.

Filijala za Ogersko:

Pešta, Franz-Josefsplatz

št. 5 in 6, v hiši društva.

Društvena aktiva dné 31. decembra 1893 kron 131,435.657—
Letni dohodki na premijah in obrestih dné 31. decembra 1893 23,942.149—
Izplačljive zavarovalnin in rent in zakupnin itd. za obstanka društva (1848) 287,452.809—
Mej letom 1893 je društvo izpostavilo 9633 polic z glavnico 78,023.675—
Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za predloge, daje brezplačno

glavna agentura v Ljubljani, na Tržaški cesti št. 3, II. nadstropje pri **Gvidonu Zeschko-tu.** (1024—6)

L. Luser-jev obliž za turiste.

Gotove in hitro upliva-juče sredstvo proti kurjimi očesom, žuljem na podplatih, petah in drugim trdim praskam kože.

Veliko priznanih pisem je na ogled v glavni razpošiljalnici:

L. Schwenk-a lekarna

(13-7) **Meidling-Dunaj.**

Pristen samo, če imata navod in obliž varstveno znamko in podpis, ki je tu zraven; torej naj se pazi in zavrne vse manj vredne ponaredbe.

Pristen v Ljubljani:

Jos. Mayr, J. Švoboda, U. pl. Trnkóczy, G. Piccoli, L. Grečel; v **Rudolfovem** S. pl. Sladovič, F. Haika; v **Kamniku** J. Močnik; v **Celovcu** A. Egger, W. Thurnwald, J. Brubacher; v **Brezah** A. Aichinger; v **Trgu** (na Korškem) C. Mener; v **Beljaku** F. Scholz, Dr. E. Kumpf; v **Gorici** G. B. Pontoni; v **Wolfsbergu** A. Huth; v **Kranju** K. Savnik; v **Radgoni** C. E. Andrien; v **Idriji** Josip Wario; v **Rudolfu** A. Roblek; v **Celji** K. Gela.